

Dovolací soud neschvaluje však stěžovatelův názor, že by šlo o slib neb uznání plnění bez zavazovacího důvodu, neb o uznání nedluhu a že by byl snad proto tvrzený závazek žalovaného neplatný neb neúčinný.

Zažalované plnění, jak bylo již shora řečeno, by nebylo možno uložit žalovanému ze zákona; nemůže však s druhé strany býti překážky, aby byla tvrzenému smluvnímu závazku žalovaného odpírána žalovatelnost, jestliže mezi stranami došlo k platnému konsensu (§§ 861 a násl. obč. zák.). Závazek žalovaného bylo by nejspíše pokládati za uznávací smlouvu, která nepředpokládá vzájemné ustoupení smluvců, kterou smluvci volně nakládají o vzájemném právním poměru. Přirozeným otcovstvím se přirozený otec dostává vůči dítěti, matce i jeho manželskému otci do takového vztahu, který v mnohých směrech může býti i právně závažný (na př. § 65 obč. zák.) a který možno co do majetkových, hmotných otázek (plnění výživného) smluvně upravit. Přes to, že by se účinek podobné smlouvy projevil právě jen v uvedeném smluvním závazku poskytovat výživné, nutno přece hledati základ smluvní úpravy tohoto poměru spíše v právu rodinném než v právu obligačním, totiž v krevním příbuzenství přirozeného otce k dítěti. Povinnost přirozeného otce k výživě nezletilého dítěte mající dříve základ jen v přirozených zásadách právních a v zásadách slušnosti (plnění takové by se nejspíše blížilo plnění naturální obligace), může dohodou býti změněna v povinnost smluvní. Smluvnímu uznání takového závazku nutno přiznati plný pravotvorný účinek (srov. k těmto úvahám vývody v Klan-gově Komentáři k obč. zák. v § 938, str. 611 a při § 1431, str. 477).

Závazek žalovaného neodporuje však ani dobrým mravům, neboť nemůže býti nemorální, jestliže se ten, kdo se cítí zploditelem dítěte, zaváže hraditi náklady spojené s výchovou a výživou tohoto dítěte. Platnosti tvrzeného závazku žalovaného nepřekáží tedy ani ustanovení §§ 878, 879 obč. zák.

Právní důvod a ani účel závazku žalovaného nejsou tudíž v rozporu s právním řádem.

Čís. 17107.

Vlastník pozemku, jehož stavba podle stavu sousedního pozemku v době provedení stavby souseda nijak neohrozila, neodpovídá podle § 364 obč. zák. za následky, které nastaly nepřímými zásahy (immi-semi) v majetku souseda tím, že on sám stav svého pozemku později změnil. Stavěl-li soused na svém pozemku později, měl stavbu přizpůsobiti stavu, který tu již byl, a postarati se sám o ochranné opatření proti prolínání vlhkosti již vystavěné opěrné zdi sousedovy, k níž svou stavbu přistavil, do své stavby.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1938, Rv I 476/38.)

Žalobě, kterou se žalující vlastník stavební parcely č. kat. 530 a domu č. p. 461 na ni vystavěného domáhal na žalovaném vlastníkovi pozemkových parcel č. kat. 18/12 a 18/13 a domu č. p. 449 na parcelách těch vystavěného mimo jiné, aby byl žalovaný uznán povinným a) zaříditi do $\frac{1}{4}$ roku, aby z uvedených pozemkových parcel po případě z násypu a opěrné zdi u násypu nalézajících se na oněch parcelách nepronikala žádným způsobem voda, vlhkost ani na žalobcovu stavební parcelu ani na zdi a do zdi nádvorní budovy patřící žalobci, b) zaplatiti žalobci 101.996 Kč s přísl., nižší soudy vyhověly, kdežto nejvyšší soud zamítl žalobu a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Nižší soudy se pro svůj odsuzující výrok dovolávají předpisů občanského zákoníka, a to na prvním místě předpisu o právu sousedském (§ 364, soud první stolice také §§ 340 a 364 a) obč. zák.), Z předpisů o sousedském právu může míti význam jen ustanovení § 364 obč. zák. Ostatních ustanovení, na něž se odvolává soud první stolice, nelze tu užíti, ježto § 340 obč. zák. jedná o tom, jak se má soused brániti při provádění novostavby, a § 364 a) obč. zák. upravuje případ odpovědnosti důlního neb jiného úředně schváleného podniku, a o takový v souzené věci nejde.

Podle § 364 obč. zák. může ovšem každý vlastník vykonávati své vlastnické právo jen potud, pokud tím nezasahuje do práva třetí osoby, anebo pokud se tím neporučují omezení předepsaná zákony k udržení a k zvelebení obecného blaha. Druhý odstavec uvedeného zákonného předpisu má ustanovení, kdy a za jakých podmínek může zakázati vlastník pozemku sousedovi různá obtěžování, zejména odpadovými vodami, a stanoví v poslední větě, že přímé přivádění bez zvláštního právního důvodu není za žádných okolností dovoleno.

Jak žalobce věc líčí, jde o prolínání vlhkosti nahromaděné na pozemku a v opěrné zdi žalovaného do zdiva jeho dvorní budovy a o náhradu škody tím povstale. Žalobce netvrdí, že žalovaný podnikl nějaký čin, aby tuto vlhkost ze svého pozemku přímo převedl na žalobcův pozemek, jde tedy o samodějně účinkování půdy a zdiva patřících žalovanému na žalobcovu budovu, tudíž o t. řeč. nepřímou immisi a případ bude nutno posouditi podle § 364, odst. 2, první věty, obč. zák. Příčinu tohoto zjevu shledává žalobce v tom, že žalovaný neprovedl opěrnou nebo hraniční zeď podle schválených plánů, nýbrž že ji provedl vyšší a že provedl násep, jakož i že onu zeď nezajistil potřebnou izolací, jak je to prý zvykem. Následkem toho se zažala prolínati vlhkost ze dvora žalovaného opěrnou zdí do jeho nově postavené dílny, která podle zjištění nižších soudů přiléhá na délku 7.30 m k opěrné zdi dvoru žalovaného. Z připojených stavebních spisů, jimiž byl proveden v nižších stolicích důkaz, plyne, že budova žalovaného byla vystavěna podle sta-

vebního povolení zemského úřadu v P. ze dne 3. března 1927, č. j. III 610/27, a že bylo dáno povolení k obývání po komisi konané dne 31. srpna 1928, o d 1. z á ř í 1928. Pro stavbu dílny a skladiště žalobcovy dáno bylo stavební povolení dne 24. října 1928 a povolení k užívání dne 8. května 1929. Z přednesu žalobcova plyne také zřejmě, že svou dílenskou budovu začal stavěti, když již ona zeď na pozemku žalovaného stála, a že žalobce neponechal mezi svou stavbou a opěrnou zdí vzduchový prostor, nýbrž že dílnu přistavěl až k této zdi, což odůvodnil tím, že nebylo důvodu, aby něco ztrácel ze svého stavebního pozemku. Ač to nižší soudy výslovně nezjistily, možno vycházeti podle vlastního žalobcova přednesu z toho, že ona zeď žalovaného v udané výšce již stála, když žalobce začal se stavbou své dílenské budovy do výše této opěrné zdi, že tedy jeho stavební činnost byla pozdější. Žalobce ani netvrdí, že žalovanému bylo při stavbě budovy č. 449 a úpravě dvora oznámeno, že žalobce hodlá stavěti a opřítí vlastní budovu o opěrnou zeď žalovaného. Tak jako mohl žalobce podle § 362 obč. zák. plně využití svého vlastnického práva, mohl stejně učiniti i žalovaný, ovšem s omezením podle první věty § 364 obč. zák. Když dílna na žalobcově pozemku ještě nestála, mohl žalovaný na svém pozemku provést stavbu, kterou podle tehdejšího stavu obou pozemků nijak souseda neohrozil. Zejména nebyl povinen provést izolaci své opěrné zdi proti zemní vlhkosti, o níž předpokládají nižší soudy, že by zamezila prolínání vlhkosti do zdiva žalobcovy budovy. Žalobce neuvádí, který zákonný předpis se odvolává na nějakou zvyklost o izolování opěrné zdi, a podle § 10 obč. zák. se ani nemůže odvolávati na takovou zvyklost. Rozhodující je stav, jaký tu byl v době provádění stavby. Ten pak, kdo později tento stav hodlá změnit, musí se již tu jsoucímu stavu přizpůsobiti a podle něho zařídit, zejména musí podle něho sám učiniti ochranná opatření. Neobstojí proto právnické názory stavebních znalců, které si osvojily nižší soudy, aniž samy právnický svůj výrok odůvodnily.

Pro názor, že byla z pozemku patřícího žalovanému svádkem na žalobcův pozemek voda, není v tvrzení žalobcově žádného podkladu. Nárok žalobcův neobstojí proto podle § 364 obč. zák., nehledě ani na to, že se při zásahu souseda do vlastnického práva majitele sousedního pozemku možno podle druhého odstavce § 364 obč. zák. domáhati jen zákazu škodlivého počínání, nikoli však nějakého plnění (srov. rozh. č. 12172 Sb. n. s.).

Čís. 17108.

Ochrana nájemníků.

Ustanovení § 4, odst. 2, zák. č. 66/1936 Sb. z. a n. lze užítí jen tehdy, záleží-li celkový důchod nájemníkův, z něhož se daň vyměřuje, ze souhrnu důchodů, které pobírali v rozhodujícím roce nájemník a příslušníci jeho rodiny.